

BLOC/COMPETÈNCIA	Nº ACTIVITAT	Nº Sessions	Data	
B1 / C1	1		Inici:	Final:

ELS ORÍGENS DE ROMA

Cap al sud d'Europa s'estén una península amb forma de bota, d'uns 800 quilòmetres de llarg, que entra dins del mar Mediterrani: la península Itàlica.

D'aquesta península va sorgir un imperi que arribaria a ser el més important de la història de la humanitat, fins i tot superior al d'Alexandre el Gran. Els seus inicis, però, foren molt humils: una petita ciutat anomenada Roma, que amb el pas dels segles va arribar a dominar un territori immens, des de l'oceà Atlàntic fins al mar Caspi i des d'Anglaterra fins al Nil Superior.

El sistema de govern romà tenia molts defectes, però per a l'època podia considerar-se avançat. Roma va donar a Occident lleis i costums que encara avui influeixen en la nostra societat. Quan l'imperi va caure, Europa va entrar en una època fosca.

Cap a l'any 1000 aC, la península Itàlica era un territori escassament poblat i força allunyat de les grans civilitzacions contemporànies: Egipte, Mesopotàmia, Babilònia o la Creta minoica. Després, a l'època del ferro, s'hi van establir diversos pobles vinguts del nord: els **etruscos**. Aquests es van instal·lar entre els **rius Arno i Tíber**, a la regió que fou coneguda com a **Etrúria**.

La primitiva Roma estava fortament influïda per la cultura etrusca: rituals religiosos, govern de la ciutat, llengua, enginyeria i tecnologia. Tot això va quedar reflectit en la seva arquitectura, els camins i les obres públiques.

Al segle VIII aC altres pobles s'instal·laren a la península: els grecs, que fundaren colònies al sud i anomenaren aquest territori **Magna Grècia**. També ocuparen la part oriental de Sicília; i els cartaginesos, que procedien del nord d'Àfrica, controlaven l'oest de Sicília i tenien la seva capital a Cartago, una autèntica potència mediterrània.

En aquest context, a la **regió del Laci**, al marge sud del **riu Tíber** i prop de la frontera amb el territori etrusc, es va fundar una petita aldea: Roma.

El Laci estava format per una trentena de petites ciutats-estat independents, totes amb una llengua comuna: el llatí.

Cap al 900 aC, aquestes ciutats es van unir per formar la Lliga Llatina, amb la ciutat d'**Alba Longa** com a capital, per defensar-se de l'expansió dels etruscos.

ACTIVITATS DE COMPRENSIÓ

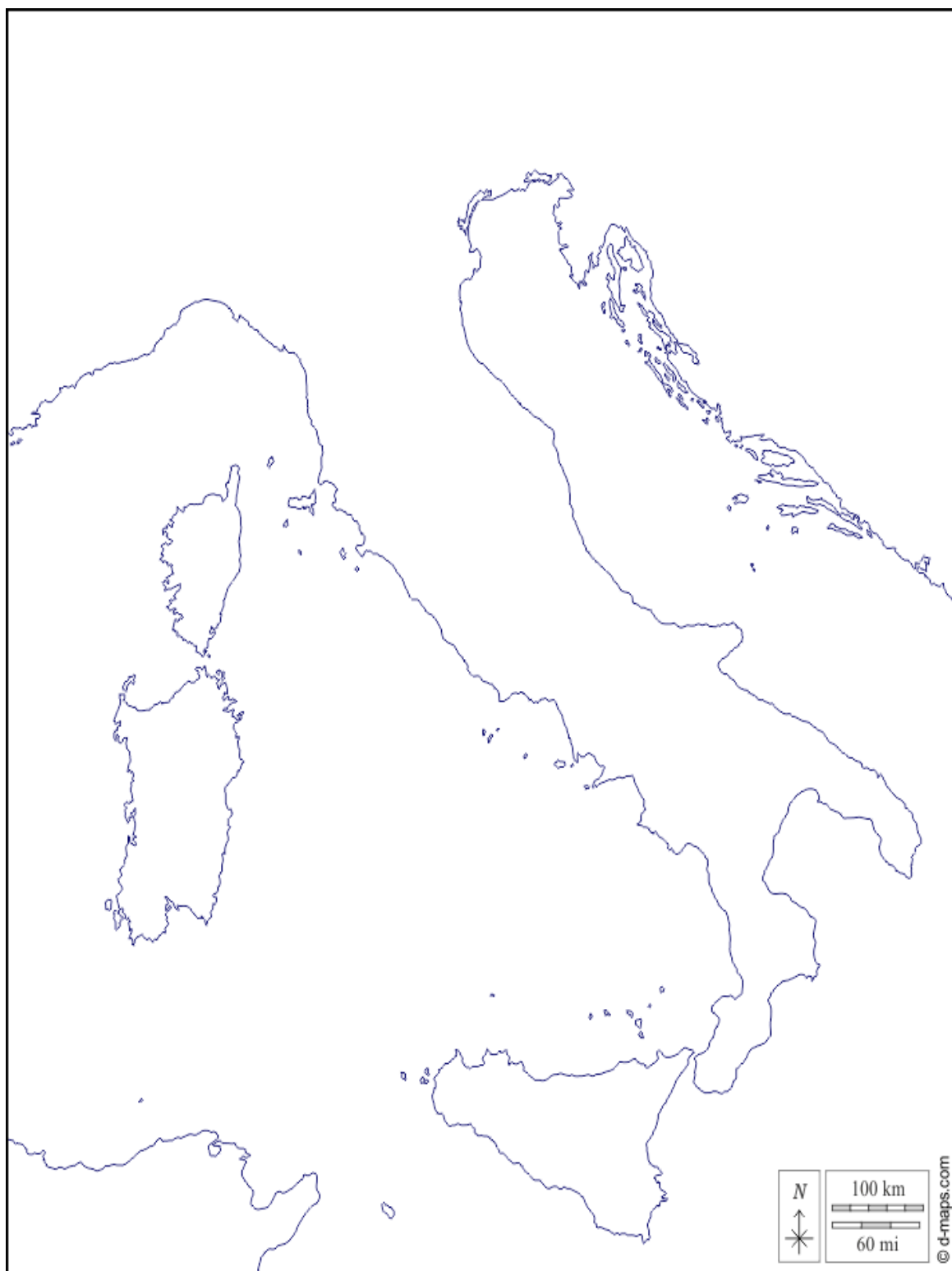
1. Fes una lectura atenta del text i ubica en el mapa les zones geogràfiques marcades amb doble subratllat. Recorda pintar el mapa

Mapa 1

2. Fes una segona lectura atenta del text i ubica en el mapa les zones geogràfiques marcades amb negreta. Posa també els mars que envolten la península itàlica. Recorda pintar el mapa.

Mapa 2

3. Explica en un sol text expositiu quines van ser les influències dels etruscos en la primitiva Roma (80-100 paraules)

Activitat d'investigació (desenvolupa la teva creativitat)

1. Fes una recerca per la xarxa i ubica en el mapa els següents pobles que ja estaven establert a la península itàlica:
 - **Llatins**: vivien al Laci, a la vora del Tíber. Eren pobles pagesos i guerrers.
 - **Sabins**: situats a les muntanyes del centre de la península, veïns dels llatins.
 - **Etruscos**: al nord (actual Toscana). Tenien una cultura avançada, coneixien l'escriptura, l'arquitectura i les arts.
 - **Grecs**: al sud de la península i a Sicília (anomenada *Magna Grècia*). Van fundar colònies importants com Nàpols, Tàrent o Siracusa, i van transmetre la seva cultura, religió i art.
 - **Íbers i lígurs**: presents al nord i a la costa mediterrània.
 - **Samnites**: poble muntanyenc del centre-sud que rivalitzaria amb Roma.
 - **Celtes o gals**: a la plana del Po, al nord de la península. Guerrers que fins i tot van arribar a saquejar Roma al segle IV aC.
2. Ubica en el mapa 2 les diferent ciutats que la formaven.
3. Amplia la informació sobre l'origen de la **Lliga Llatina**. (font d'informació: <https://ca.wikipedia.org>; <https://www.britannica.com/place/Alba-Longa>)
Preguntes guia:
 - Quin és el nom llatí?
 - Qui eren els membres fundadors?
 - Qui exercia lideratge inicial?
 - Què era el *Foedus Cassianum*?
 - Com evolucionà la relació amb Roma?
 - Per què i com es va dissolent la Lliga?
4. Un cop tinguis la informació: Hi ha alguna diferència entre la viquipèdia i la britannica?
Fes un text expositiu que expliqui la història i el significat de la Lliga Llatina (200-250 paraules)
5. Crea una línia del temps

Rúbrica d'avaluació – Els orígens de Roma

Criteri	AE	AN	AS	NA
Comprensió lectora i ubicació en mapes	Ubica correctament totes les zones i mars; mapes clars, pintats i llegibles.	Ubica gairebé totes les zones; mapes entenedors.	Ubica només part de les zones; mapes poc clars.	Error importants o mapes sense completar.
Text expositiu sobre influència etrusca (80-100 paraules)	Redacció clara i coherent, vocabulari adequat, contingut complet i sense faltes.	Redacció correcta i clara, amb petits errors o mancances de contingut.	Redacció senzilla, incompleta o amb errors freqüents.	Text molt breu, incoherent o inexistent.
Activitat de recerca i mapa de pobles	Localitza tots els pobles i aporta informació ben organitzada.	Localitza la majoria dels pobles i explica'ls amb correcció.	Localitza alguns pobles amb descripció bàsica o poc precisa.	No localitza pobles o la informació és incorrecta.
Investigació sobre la Lliga Llatina	Resposta completa (200-250 paraules), compara les dues fonts i extreu conclusions.	Resposta gairebé completa, amb bona comparació de fonts.	Resposta parcial, poc desenvolupada o sense comparació de fonts.	No desenvolupa la investigació o el text és molt limitat.
Línia del temps	Ben estructurada, completa i visualment clara.	Completa però amb petits errors de claredat o organització.	Conté poques dades i/o desorganitzada.	Inexistent o incorrecta.
Presentació i cura	Treball net, ordenat, amb ús correcte de cites i recursos.	Presentació clara amb algun detall millorable.	Presentació poc acurada o amb desordre.	Treball descuidat o incomplet.